Գ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1034 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 1 ՕԳՈՍՏՈՍ 1879

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏՆՕՐԷՆ ԽՄԲԱԳԻՐ
ԵՒ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
Նիւ Մ· ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Ղալաթիա Ռէշիտփաշէ Բազար
Իրսի խանի դէմը Սամուր փո-
ղոց Թիւ 12

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ոսկեդրամ
կ· Պօլսոյ Համար
Տարեկան դրշ· 100
վեցամսեայ » 50
եռամսեայ » 25
Գաւառաց Համար
Տարեկան դրշ· 150
վեցամսեայ » 75
եռամսեայ » 40
Օտար երկիր տարին 40 ֆր·

ԹԵՐԹԸ 20 ՓՐ· ԱՐԾԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՀԱՆԳԻ ԽՆԴԻՐ

Ներգէ դաստիարակութիւն, կ'վերանորոգես երկիրս երեսն ։

Լաոյենց

Ազգային ժողովը ուսումնական պիտոյից համար քուէարկեց 50 հազար դահեկ. այսինքն ընդհանուր պիւտճէին մեկ քսանորդը, իբր սկզբունք չատ գովելի է որ մեր ծախուց չորրորդ մասն զազգն հրահանգելու յատկացնեմք. սակայն գործնականապէս՝ 50·000 դահեկ. — գրեթէ 40 ոսկի ամիսն— ոչինչ բան մ'է երկու երեք միլիոն ժողովրդեան մէջ համար ։

Մ'խիթարելի է մեզ որ ազգային անհատք՝ առանց սպասելոյ ամենայն ինչ ի կեդրոնական վարչութենէն՝ ձեռքերնէն եկածն ի գործ կ'դնեն ազգային դաստիարակութեան համար. միայն պակասը մը կայ զոր պէտք է լնուլ և որ մեծ խոչընդոտն է մեր յառաջդիմութեան, այն է ազգային դաստիարակութեան ուղղութիւն և միութիւն մը· տալ այս հոգն ալ կինոյ իշխանութեան մը՝ վարչութեան ։

Չգիտեմք Ուսումն. խորհրդոյ յառեան Ազգ· ժողովոյ բեմիկ ծրագիրն, և ոչ իսկ պէրեան էֆ·ի կամ այլ դաստիարակ երեսփոխանաց ընելիք առաջարկութիւնները ու յայտնելիք միջոցները. իբր ազգին բարւոյն ցանկացող անհատ մը ատ մի քանի դիտողութիւններ ունիմք ընելու, զորս -կարգադրելիք- ի նկատի առնեն պատուարժան երեսփոխանք մեր՝ ի վիճաբանիլ հրահանգի ծրագրին ։ Նախ պիտի խօսիմք բնակերութեանց, երկրորդ՝ մեր մէջ տրուելիք կրթութեան, երրորդ՝ վանքերու և չորրորդ՝ վարչութեան ձեռք առնելիք միջոցներուն վրայ ։

Ա.

Ո՛վ էր այն որ երբեմն կը պնդէր թէ ազգիս մէջ քնկերութեամբ բան մ'առաջ չերթար, զի բաւական միութիւն չկայ մէջերնիս և ամեն գլխէ ձայն մը կելլայ. թէ անհատի մ'բրած գործն աւելի մեծ, տեւական է ևն·։ Այս ամենայն յատկութիւններն ունեցող անհատն՝ եթէ քնկերութեան մը գլուխ անցնի, միթէ տասնապատիկ գործ չ'կրնար տեսնել, իսկ քնկերութեան մը յարաւտեւերուն անհրաժեշտ պայմանքն է՝ բռնել նպատակի մը աչքատիլ և զայն հիմնողաց ձեռքը թողուլ անոր վարչութիւնն քնդ հսկողութեամբ միշտ հաւմօրէն քնկերաց ։

Մինչև ցայժմ Ազգիս մէջ շատ մը քնկերութիւններ հաստատեցան ու կործանեցան, անկարելի կամ շատ մը տարինեբ վերջն յառաջ գալիք նպատակի մը ծառայելնուն համար, անմիջական պէտք մ'ունեցող մարդու մը՝ յապաղային օգտին ցնդային բաներ խոստանալով բաւականանալ ու ատակը ձեռքէն առնուլ, տեսակ մը զայն խաբել է, եթէ շատ մը քնկերութիւնք Ազգիս մէջ վարկ չգտան, այն պատճառաւ էր որ ժողովուրդն պիտի ծաղրէին, զի անհպատակելի ճշմարտութիւն մ'է թէ՝ հայուն պէս ազգասէր հաստատութեանց կամովին տուրք տուող մարդ չկայ թերևս· փառք Աստուծոյ, այս վերջի տարիներուս մէջ ի ձեռս գործունեայ անձանց հիմնուեցան քնկերութիւնները, մեծ գործեր քնելու վերայ են, լրագրաց մէջ կ'տեսնեմք նոցա ի Հայաստան բացած վարժարանները լուրերն, ծարաւութիւն և յաջողութիւն կ'մաղթեմք ի խորոց սրտի ։ ։ ։

Ազգի մը մէջ միևնոյն նպատակն ունեցող քնկերութեանց՝ իրարու նախանձելով և հետևաբար վհատելով զքայքայուելն համար սովորութիւն է ի Ցոյն, լուսաւորելիք գաւառաց անուամբ զանազան քնկերութիւններ կազմել, որոյ ամեն միոյն պարտքն կըլլայ իր անունն կրող գաւառին տալ ամեն տեսակ ուսումնական պիտոյից հոգալ, պարբերական քննիչներ ուղարկել այն տեղ ու վիճակին վերայ տեղեկագիրներ հրատարակել, յայնժամ քնկերութեանց մէջ բարի խնամք և մրցումն կ'գոյանայ իր գաւառն միւսինէն աւելի յառաջացնելու, փափաքելի է որ մեր մէջ ևս այսպէս լինի, մինչդեռ կ'տեսնեմք որ միևնոյն քաղաքի մը համար կայ քնկերութիւն մ'աղջկանց համար, կայ քնկերութիւն մը մանչ տղոց, կայ ուրիշ մ'այլ նոյն նպատակի համար, լաւ չէր լիներ եթէ այն քնկերութիւններն երթային միանային ի մի ձուլուէին, որով թէ ղօրաւոր միջոցներ կրնային ունենալ ի ձեռին և նախակրթարան, երկրորդական դպրոց և վարժապետանոց ու աղջկանց վարժարաններ ևս։ Ազգիս մէջ գտանող հարիւրաւոր քնկերութեանց տնօրէններուն կ'յանձնեմք այս դիտողութիւններս ... ։

Կարծոյ մեր թղթակցէն հետևեալ կարևոր գրութիւնք կստանամք ։

Կարին 21 յլս· 79

Երէկ կայսր· փոխիսէրներուն յանձնուած հայկական բարեկործութեան ծրագրին դադիսարէն պատճէնք Անդրկոյ, Դաղկոյ և Ռուսիոյ հիւպատոսաց տրուեցաւ Հայրենեաց արժանաւոր որդիք Մեծ· Համազասպ էֆ· Պալարեան, կարապետ էֆ· Տ· Ազարեան և Յարութիւն էֆ· Ղէնէվիւղեան՝ Գեր· Վահան վրդապետի հետ քնկերանալով մատուցին զայդ ծրագիր, որք և քննդունուեցան հիւպատոսներէն սիրալիր համակրանօք։ Անդրկոյ հիւպատոսք յանուն անդրկեան ազգին իր Հայոց վրայ ունեցած անկեղծ համակրանքը յայտնեց գնդ. ցիկ ատենախօսութեանմէ մը հետևեալ կարևոր գրութիւնք կստանամք ։

այժմ հանդարտած են երկու կողմերն. իսկ վախճականք կը կարծուի թէ ռուսական Հայաստան ապաստանած են Այսպէս կարծող Ազգ. վարչութիւնք աղջիկ-կնկան խնդիրներէ գլուխ առած չունի, և գեր. վահան վրդպտ. ալ հանրական գործերէ ղատ՝ սոյն օրինակ խնդիրներէ ազատ մնացած չէ, ըստ՛ղճ Հայոց վարդապետ.

Քօմիսէրք այսպիսի պատահական դէպքերու երեսէն ապշած կ՛մնան, Հայոց և Թրքաց՝ բարեկործութեանց ջանձնաժողովոյ կարևորութիւն չտալէն, կը կարծուի որ ջանձնաժողովը լուծուի.

Այսօր գոյժ հասաւ թէ Հայք և Թուրքք իրարու խառնուին, իսկ Գարապլիսէի մօտ Հայք քարով ու փայտով վռնդեր են գաղթական Քրդերը. Ալաշկերտի նորընտիր գայմագամք ատկ փութացաւ անդր ղինուրօք հանդերձ.

Մանրամասնութիւնք յաջորդ թղթատարով.

ՀԱՑԿԱԿ

Ահաւասիկ իսկ. Ս. խաչի թաղ. խորհրդոյ առ Ս. Պատրիարքն մատուցած պատճառաբանեալ հրաժարագրի պատճէնը, զոր երկկ խոստացանք հրատարակել.

ՊԱՏՃԷՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր իսկ. Սէլամիէ թաղի մէկ քանի բնիկ ազգայինք, երէկ շբ. գիշեր ուշ ատեն խորհրդոյս անդամները առանձին առանձին գնելով Ձերմակեան Մեսրովպ վարդապետի Պատրիարքարանի կողմէ եղած անօրէնութեանմը, ինչպէս նաև չուկան նաւամատոյցը են. տեղը կախուած յայտարարութեան մը վրայ ըսելիքները ուներցած բլլալնին յայտնելով խնդրեցին որ գումարուի թաղ. խորհուրդս, ցիշեալ անձանց այս խնդրանաց վրայ թաղ. խորհուրդս, հարկադրեալ՝ գիշեր ատեն նիստ կազմելով ներկայացան յիշեալ ազգայինք և Ձերմակեան Մեսրովպ վարդապետին կիւրակէ առաւօտ եկեղեցի գալով քարոզչութեան պաշտօն վարելու համար Պատրիարքարանէն հրահանգ ստացած բլլալը լսած, բլլալնին յայտնելով և ծանուցանելով որ յիշեալ վարդապետը ոչ թէ միայն անբարոյականութեան ամբաստանութեան տակ է, այլ քննութեան և դատաստանի ենթարկուած է, և ազգային լրագիրք անոր վրայ շատ խօսուր և նողկալի հրատարակութիւններ բրած են և տակաւին յիշեալ վարդապետը ինքզինքը ոչ թէ միայն չէ կարողացած արդարացնել, այլ ընդհակառակն անբարոյականութեան վճիռ ստանալու մօտեցած է, հետեւաբար մեծապէս գայթակղած են վարդապետէն, խնդրեցին որ թաղ. խորհուրդս վութայ առնուլ այս առթիւ ձագելիք գժտութեանց և ղէչութեանց, թաղ. խորհուրդս երկընդրելով ձագելիք պատասխանատուութենէն փութայ անմիջապէս գրել Ձեր Բարձր Սբբ. բաղնութեան Գեր. փոխանորդին և հրահանգ խնդրեց (նամակը գիշեր ատեն ղրկուեցաւ Գեր. փոխանորդին)

Թաղ. խորհուրդս ի պատասխանի իր գրութեան, կիւրակէ առաւօտ արշալոյսի մէջօրին նամակ մ՛ստացաւ Դատաստ. խորհրդոյ նախագահ Գեր. Տ. Գողոս Խոլտամեան վարդապետէ, որոյ պատճէնը ներփակեալ կ՛մատուցանեմք ք. Սբբազնութեանդ.

Ձերմակեան Մեսրովպ վարդապետ այս առաւօտ եկեղեցի կուգայ հետն ունենալով 40-50ի չափ անձեր, որոց մեծագոյն մասը անծանօթ անձեր էին, քարոզչի սենեակը կբնէ, և ապա սենեակը գոց էր, թաղ. խորհուրդս զինք իր սենեակը հրաւիրեց և եկաւ իր հրաւիրականներով, խորհրդոյս Ատենապետը (Հարէնց Աբրահամ) Ձերմակեան վարդապետի ուշադրութիւնը հրաւիրեց իրաց վիճակին վրայ և խոհեմութեան յորդոր կարդաց, վարդապետը պատասխանեց թէ հրամանագիր ունի Պատրիարքարանէն և ամբողջ ժողովուրդը զինքը կուզէ, հետեւաբար ոչ խնդիր կայ, քաւ, և ոչ յուզում.

Վարդապետին հրաւիրակները միևնոյնը կրկնեցին և ըսին որ վարդապետը ոչ թէ միայն եկեղեցին պիտի մտնէ այլ և քարոզ պիտի խօսի.

Թաղ. խորհուրդս ինչպէս նաև ընդդէմ Ձերմակեանի բողոքող ազգայինք ըսին վարդապետին թէ որքան որ Պատրիարքարանէն արտօնութիւն ունի հիւրաբար եկեղեցին մտալու, սակայն ոյսիհետև չեն. թողուր որ քարոզ խօսելու արտօնութիւն տրուած բլլայ իրեն, ուստի յարգելով Պատրիարքարանի արտօնութիւնը և յարգելով իր եկեղեցական աստիճանը, ոչ ոք կընդդիմանայ իրեն վեղար վիզն առնելով Ս. եկեղեցին մտնալու, սակայն ապաչեցին որ դէթ այս կիւրակէ քարոզ խօսելէ ետ կենայ.

Վարդապետ խրախուսեալ և քաջալերեալ իր կուսակիցներէն, ամեն պատասխանատուութիւն իր վրայ առաւ, և կուսակցաց ծափահարութեան ցոյցերովը մտաւ Ս. եկեղեցին, վարդապետը եկեղեցական համազգեստով եկեղեցին մբնալը և քարոզչի յատուկ տեղը կենալը բաւական չհամարելով բեմը կելնէ և քարոզի կքսկսի, ասոր վրայ յուզում մ՛է տեղի կունենայ, ձերմակեան վարդպ. անտարբեր բոլորովին՝ քարոզը կ՛շարունակէ, ներողամտութեան քօղին տակ յոդիչ և վրդովիչ խօսքեր կարտասանէ, կռիւ և արիւնալից գանակոծութիւն տեղի կունենայ.գանակոծելը խորհրդարան կ՛դիմէ հազուստը պատռտած եւ երեսը վէրքի և արեան նշան. ներ ունենալով. ասոր եւանէն ամբոխը կ՛խուժէ խորհրդարան, թաղ. խորհուրդը հոս բան չուին կըսէ, Ատենապետին (Հարէնց Աբրահամի) երեսը թքնելով անհանդուրժելի անարդանքները և հոսկ ուրեմն ձեռքէն բռնելով բռնութեամբ դուրս կ՛հանէ ինչպէս նաև խորհըրդոյս միւս անդամները.

Եկեղեցւոյ բակը այս անօրինակ յուզումը տեղի կունենայ և վրդպտ. անտարբեր բոլորովին՝ ժողովուրդը խաղաղեցնելու համար գուրս չելներ ամենևին, իրաց այս վիճակին մէջ Պատրիարքարանի դիւանատան տեղակերէնի առաջին գրագիր Մեծ. կարապետ էֆ. խաչատուրեան եկեղեցի կ՛գայ եւ յուզումն ու գանակոծելոց վիճակը տեսնելով ամբոխին մէջ կ՛մտնայ յուսալով և կարծելով որ կ՛յաջողի խաղաղեցնել, բայց խաչատուրեան էֆ. խուժանէն կ՛գանակոծուի, զինուորներ վրայ կ՛հասնին, եկեղեցւոյ բակը պատերազմի գաշտ կ՛դառնայ, զինուորական պաշտօնեաներ ինչպէս նաև Գումանատան բաշտեր. կեղեցի կ՛գան, խնդրոյն ամեն պարագայից տեղեակ կբլլան ու կ՛տեղեկագրեն.

Գործք այս աստիճան ցաւալի կերպարանք կ՛առնու և պատասխանատուութիւն ստանձնող խաղաղութեան պաշտօնեայ Ձերմակեան վարդապետը չ՛ներևար ժողովրդեան մէջ, և քան իր կարծեաց տարած յաղթական վրայ գոհ և զուարթ կը մեկնի և կերթայ.

Խորհուրդս շատ ջանաց որ կառավարութեան կոզմէ եկող պաշտօնէից տեղեկագիր չտայ, բայց անկարելի եղաւ, Տերութեան պաշտօնեան քսաւ որ, այսքան մեծ յուզում որ տեղի գտաւ, անկարելի է որ թաղ. խորհուրդը չգիտնայ, ուստի կը պարտաւորի իր դիտցած և լսածը ըսել և ստորագրել, թաղ. խորհուրդս որքան որ ջանաց և ըսաւ որ ինքը իրեն Ազգային պաշտօնեութիւն, համարատու է ուղղակի Պատրիարքարանին և ի հարկին անոր պիտի տեղեկագրէ, սակայն անկարելի եղաւ ծածկել, և պարտաւորեցաւ համառօտակի պատմել դէպքը, առանց սակայն մարդու անուն տալու.

Թաղ. խորհուրդս իրաց ցաւալի վիճակը յայտնելով բարձր Սբբազնութեանդ. և յայտնելով որ կարելի չէ իրեն պաշտօն վարել այլ ևս, կուգայ խոնարհաբար իր հրաժեշտը տալ և կը խնդրէ որ բարեհաճի ընդունիլ զայն, ընդունելով նաև թաղին վերաբերեալ ազգային կնիքը.

Մնամք Սբբազնութեանդ Ձերում՛

խոնարհ ծառայք

Անդմ թղկ. խոր.ին.Ս.Խ. թաղի

(Մոլոբէլոնեան)

29 Յլս. 1879

Թաղ. խորհրդարան

Ս. Խաչ եկեղ. իւսկ.

Ընդհ. ժողովը իր վերջին նստին մէջ որոշած էր 15 օրէն, այսինքն յառաջիկայ ուրբաթ, 3 ապրիլի գումարել յաջորդ նիստը, սակայն մինչև այս ժամ դեռ ոևէ գումարման հրաւիրագիր մը չտեսնուիլը զարմանք կ՛ներկայացնէ.

Միւս կողմանէ կխմանամբ թէ՝ կղզիներն բնակող ազգ. եբեսփոխանք, այս ուրբաթ օր կղզեաց առաջը տեղի ունենալիք Նաւարչաւի հանդէսը առիթ բռնելով, կ՛ջանան եղեր համոզել որ այս չարթուանդիսը յաջորդ չարթուան ուրբաթին մնայ.

Եթէ կղզեցի երեսփոխանաց այս ձեռնարկն յաջողի, որ կը նշանակէ թէ՝ նաւարչաւը մեր ազգ. խնդիրներէն աւելի կարևորութիւն մ՛ունի եղեր յիշեալ երեսփոխանաց համար, կը կասկածիմք որ գալ չարթուան նիստն ալ կրկին ետ չմնայ, զի կ՛հաւատանի թէ՝ գալ ուրբաթ ալ իսկիւտար Հռչակաւոր Ապտ էֆէնտիի Զիւլիւրի-Գալայի խումբը հետաքրքրական Օրթա-Օյունի հանդէս մը ներկայացընելու բլլալով իսկիւտար բնակող երեսփոխանք ալ պիտի պահանջեն եղեր որ այն օրուան ընդհ. ժողովոյ նիստն ալ՝ աւելի միւս չարթուան ձգայ.

Իրաւունք ունին այսպէս ընելու, զի ինչո՞ւ իսկիւտարցի երեսփոխանը իրաւունք չունենայ, երբ կղզեցին կունենայ նիստը յետաձգելու.

Այս չարթուան ընդհ. ժողովոյ նիստին ետ մնալն ուշադրութեան գլխաւոր պատճառ մը եղեր կայ՝ այն ալ խորհրդ. յանձնախմբին տուած հրաժարականը վիճաբանութեան ենթարկուած տեսնելու ժամանակը քիչ մ՛ուտեն ալ ուշացնելն եղած կընայ բլլալ, իսկ կերևի թէ

այդպիսի դիտման մը գաղտնաբար ծառայողները՝ չեն կրցած իրենց նպատակին հասնելու յաջողիլ, և այս նիստը յետաձգելու մասին Սահմանադրական հանդիսավոր ժողով մը գումարել, զի իմացածնուս նայելով Ատենապետ բացան երեկ հրամայեր է որ յառաջիկայ ուրբաթ աւուր համար ընդհ. ժողովոյ հրաւիրագիրները ղրկուին։

Նմանապէս կ'լսեմք թէ՝նախաքննութեան դիւանին մօտ խել մը դիպուած մեացեր են, յանձնարարուած պարտաճաժամը լրանալուն հակառակ, դեռ տեղեկագիրներն պատրաստուած չըլլալով քննդ. ժողովոյ բերելու համար։ Այս մասին կ'կարծեմք թէ ժողովը բացատրութիւն պիտի պահանջէ յիշեալ դիւանէն, իրեն յանձնուած գործերն այսպէս ուշացնելուն համար։

—Իսկ-Իճատիէի Ներսխեան և Երմոնեան երկսեռ վարժարանց Պարգևատրաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի օր, Երմոնեան վարժարանին մէջ, ժամը 5ին, ուր կ'հրաւիրուին մանկավարժական դաստիարակութեան նախանձախնդիր ազգայինք, իրենց ներկայութեամբը պատուելու զայն հանդէս։

—Ռուսական վոլկաս լրագիրը կըսէ թէ Նօրման անուն հնագէտ և հմուտ պիտնական Պրօֆէսօրը երեւանայ նահանգին մէջ քանի մը յիշատակարան կոթողներու և ապառաժ քարերու վրայ ցարդ մնացած արձանագրութեանց լուսանկարօրինակները, որք էջմիածնէն ղրկուեր էին, կրցեր է քակելու կարդալ, յորմէ հնագէտ պիտնականին հանած եզրակացութիւններէն մէկն ալ սա է հղեր թէ, Մեսրովպայ ձեռօքը հայկական այժմու գործածուած այբուբէն տասերն գըտնուելէն առաջ, Հայերն տեսակ մը գիր կ'գործածէին նետի կամպաքի գլխու ձևով, այսինքն սլաքաձայր գիծեր, որոց աւձնքն ալ իրարու նմանելով, տասից իրարմէ տարբերութիւնը կ'կայանայ եղեր յիշեալ վերադարձն ծայրերուն կամ գլխանիներուն կեդրուած քին դանդաղանութեանք մէջ։

***—Այս տասերն մեր նախնի արձանագրութեանց համար գործածուած, ինչպէս Շամիրամակերտի պարսպայ վրայ տեսնուած սեպաձև գրերն ըլլալու են։

—Ուշադրութեան արժանի է որ Մ'ասիս, ազգ. վարչութեան կէս-պաշտօնական թերթը բլլալովը հանդերձ, երէկ առաջին անգամն ըլլալով արժանաւորութիւն կ'յայտնէ ազգ. գործոց գլխէն Ս.Պատրիարքին, հրաժարական տուած բլլալու պատրուակաւ, չարունակ հեռի գտնուիլը, որով ազգային թէ ներքին և թէ արտաքին գործերն առ խարխափ կ'ընթանան։

Բայց որ աւելինէն աւելի զարմանալին է, Մ'ասիս՝ որ մինչեւ ցարդ Հայոց ազգին սիրտը պերլինի դաշնագրին 61րդ յօդուածին խոստացած մեծամեծ յոյսերովն ու ակնկալութեամբը կը լեցնէր, այս անգամ յիշեալ 61րդ յօդուածը աղուէր կ'անուանէ։

Ինչ է այս յեղակարծ վերափոխութեան գաղտնիքը։

—Զմիւռնիայէն կ'գրուին թէ՝ Եէնի-Իսքէյէլի չորակալքը հայազգի հարուստ երեսելի մը, ճանկոր Աղա Արապեան անուն, առաջակներէն բռնուելով լեռները տարուեր է։ Աւազակներն 500 ոսկի փրկանք կ'պահանջեն գինքը ազատելու համար, ապա թէ ոչ սպանելով սպառնալով։

Յիշեալ անձին բարեկամներն ժէյներնին հանգանակութիւն մը բացեր են, բայց դեռ չեն կրցեր պահանջուած գումարը ձեռք բերել. ասոր հանդիպ Արապեանի ինչ ըլլալը դեռ ոչ ոք գիտէ։

***—Այս ինչ սոսկալի անապահով վիճակ, Աստուած իմ, որ կ'տիրէ ամեն տեղ, և ըստ արդեօք ատենց վերջը պիտի գայ։

—Ոստիկանութեան Դուռը բանտարկեալ ազգայնոց ազատութեանը համար, պատրիարքարանի գործակատար Յարութիւն էֆ-ի տարած աշխատութեանց ապարդիւն ելնելուն վերայ, Բ. Դրան գործակատար Ֆրէնկեան Ա. էֆ. րշ. օր Ս. Պարթեւք Հօր կղմանէ Ոստիկանութեան վերատեսչին երթալով նոյնպէս դատարկաձեռն ետ դարձեր է, վերատեսչը յայտնելով թէ գործը դատաստանի և քննութեան յանձնուած է յատկապէս կոչնուած յանձնախմբի մը միջոցաւ, թէ ինդիրը խիստ ծանրակչիռ է, ուստի և մինչև որ քննութիւնն ու դատաստանը իր ելքը չունենայ՝ ատոնց ազատութիւնն անկարելի է։

Ոստիկան և տնպէս վարդանեան անուն հայազգի երիտասարդը, որ նոյնպէս բանտարկուած էր, պարսկի հպատակ բլլալովը 2 օրէն արձակուելու է, պարսից դեսպանատան պահանջմամբ, և ոստ. հպատակ հայերն են այժմ ոստիկանութեան քննութեան և բանտարկութեան տակ գանուողները։

Ոստիկանութեան վսեմ. վերատեսչը գոնէ ասոր կէսին չափ խստութիւն եթէ ի գործ դնէր յաճախ պատահած գիշերային յարձակմանց և յափշտակութեանց առաջքն առնելու, աւելի մեծ ծառայութիւն մ'քրած կըլլար երկրին և հասարակաց ապահովութեանը, զի դեռ այս գիշեր ժամը 1 ու կէսին մի'ջոցներր խոտգիւղ Զբքսալրնի մօտ վաղուցն մը մէջ 2 հայազգի 4 . . . ներբ յարձակում կրելով կ'կողոպտուին, եւ բուսակալական խրատման հետքեր բնտռելու տեղ, իրական անապահովութեանց դէմ պետք եղած միջոցներն ձեռք առնելու բլլան նէ՝ գէ՞չ կըլլայ։

—կ'իմանամք թէ Տիգրանակերտացին, անզգայութեան Արմաշու ներսէս վարդապետին բնարութիւնը ետ է ձնացեր, խառն ժողովոյ մէջ իրօք պիտի խօսք մ'անցնելով առանց սակայն որոշում մ'բլլալու։

—Երեկ եկեղեցականաց համադումար ժողով գումարուելով, նախորդ նիստէն առկախ մնացած երկու կանոնական ձայնդիմունքն քննելու, գարձեալ առանց որոշում մը տալու ցրուեր են։

—Հալէպի ուսումն. բնկերութեան կողմանէ Պօլսոյ կիլիկեան քնկերութեան ուղղեալ չնորհակալութեան և իրախուսանաց մէկ ուղերձը, այսօր տեղերնիս չներելուն համար վաղը պիտի հրատարակեմք։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՕՒՐՔ

Լոնտրա 12 օգոստ.

Ցէյլի Նիուզ կըսէ թէ Անգլիա հաստատ որոշեր է այս անգամ՝ մանաւորապէս փոքր-Ասիոյ համար հիմնական բարեկարգութիւնք պահանջել Բ.Դրնէն։

Նոյն թերթին նայելով, Ս. Բէթերսպուրկի անգ. գեսպանը Սբր Լէյարտ տեղ կ. Պոլսոյ դեսպան պիտի անուանի եղեր։

Սթէնտարտ վիէննայէն քաշուած հեռագիր մը զրոյց մը կ'իյշատակէ թէ՝ Անտրաշի կոմսը Հունգարիոյ պաշտօնէութեան գահերէց պիտի անուանի։

Բուքանիոյ արտ. գործոց պաշտօնեայ Պ. Պէօրեսքօ, Հերթից հաւատարութեան և Արապ Թապեայի խնդրոյն կարգադրութեանը համար Մ. Բէռլէրսպուրկ ուղեւորեցաւ։

Թլս. 30/11 օգոստ. առաւօտուն 3ի չափ պիտի կարգ Գարլը-Պադեան լերանց վրայ տահմանագիծը որոշելու զբաղող անգ. Արապ հազարապետին և հետի մարդոցը վրայ յարձակելով 10ի չափ գնտակ տեղացնելնուն պատճառաւ, Լորտ Սալիզպըրիի զրկած հրահանգին համեմատ Սօֆիայի անգ. հիւպատոս Պ. Ռէկըէյվ ծանուցեր է Պուկարիոյ իշխանութեան թէ տահմանագիծը որոշող յանձնախումբը իր աշխատութիւնը դադրեցնելու քսանեպուած է, և թէ ուրիշ անգամ՝ այսպիսի յարձակում մը չկրկնուելու և յանձնախումբն ալ նորէն իր գործոյն չարունակութիւնը կարենալ վերսկսելու համար, պուլկար կառավարութեան կողմէն հարկ եղած միջոցներն պէտք է ձեռք առնուին։

Գաղղիոյ և Անգղիոյ կառավարութիւնները ծանուցած բլլալով Դրան, որ եթէ նախկին խեվ Իսմայիլ բաշայի թոյլ բարերարութիւն նորէն երթալ եղիպտոս մէջ բնակելու, իրենք այս բանին դէմ պաշտօնապէս պիտի բողոքին, Անգղիոյ խմբագրութիւնը է թէ՝ Իսմայիլ բաշայի յեղիպտոս վերադարձի խնդիրը վերջնապէս ետ քաշուած է։

Պօսնա-Սէրայի անգ. հիւպատոսն, սոյն քաղքին հրդեհին վրայ իր կառավարութեան ուղղած տեղեկագրին մէջ կըսէ թէ, յիշեալ արկածը բնաւ չտրակամութեան արդիւնք չէ, այլ պատահականութեան և դիտուածոյ պատճառէ մը յառաջ եկած է։ Սպասաւորի մ'անհոգութիւնը ողբերից հեղուկի (սրիրթօ) մը բռնկելէն ձագիր է հրդեհը, որ յաւէր գործոյց քաղքին ամենէն թանկագին չուկան, Կախարդին անունէն կոչուած։ Ցաւալի է որ մէկ մը մինչեւ ցարդ ձերբակալուած չէ։

ԱՅՍՕՐ ԱՌԱՒՕՏ ՀԱՍԱ

Նոթօլի 12.—Նախկին խեվ Իսմայիլ բաշա կ.Պոլիս երթալու համար պատրաստութիւն կը տեսնէ։

Լոնտրա 12.—Բէթերսպուրկէն կ'հեռագրեն Տէյլի-Թելէկրաֆի թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը որոշեր է 4 նոր ամրոցներ չինել տալ։

Պերլին 12.—Վիլհելմ կայսրն այսօր կասթէյնէն մեկնեցաւ։

Բարիզ 12.—Օրինաւորական (Պուրպօնեան) կուսակցութեան անդամք մօտերս Շամպօրի կոմսին նախագահութեամբը գումարում մը պիտի բնեն գաղղիացւոյն դուրս օտար երկրի մէջ քաղաք մը։

Ալէքսանդրիա 12.—Նեղոսի ջրոց աճումը 8 մէթր 70 սանթիմէթր բարձրութեան հասած է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս առաւօտ բացուեցաւ	12·19
Րումէլի	43 50
Թղթադրամ	890 20
Պղինձ	470·00

Վրիպակ.—Երէկուան թերթերնուս 3րդ երես 3րդ սիւնակ 13 և 14րդ տողերը հետեւեալ կերպիւ պէտք է կարդալ «Հարկատու իշխան մը՝ որ օսմ. կայսրութենէն կառուցն ունեցող երկիր մը կործանել կ'նայէր»։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խոփվին հրթռիտակը տասնոց կայս. Ա. քարտուղար Ալբ Ֆուատ պէյ և Աբրահամ բաշա երեկ երեկոյ Աղէկսանդրիա հասած բլլալու են։

—Սամֆիէթ բաշա երեկ դեսպաններուն ճոխագարձ այցելութիւն տուաւ։

—Պէօյիւքտէրէի մէջ գողութիւնք չարունակութեան համար դեսպանք յայտներ են Սամֆիէթ բաշայի որ եթէ ապահովութեան միջոցներ ձեռք չառնուին, իրենք չգիտեն նէ զօրքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Ջմիւռնիոյ Այտըն անուն պաշտօնական թերթը առանց հրաշխաւորելու կ'գրեր թէ՝ Մահմուտ Նէմիմ բաշայ ծովային գործոց պաշտօնեայ, Բիւզանդիոն բաշա ալ պատերազմի պաշտօնեայ պիտի անուանի, խնդիրը զորքերը դուրս պիտի հանեն պէչերներն հսկել տալու համար։

—Պուլկարիոյ կառավարութիւնը տէրութեանց ուղղած շրջաբերականաւ մը՝ տաճկարը. նակ քաղաքները պաշարման վիճակի տակ դնելուն պատճառները կ'բացատրէ, ըսելով թէ՝ ասի սոսկ ոստիկանութեան վերաբերեալ միջոց մը է, հասարակաց ապահովութիւնը երաշխաւորութեան տակ առնելու համար, այնպէս որ սոյն նպատակին անգամ մը ձեռք ձգուելուն պէս, պաշարման վիճակն ալ պիտի վերնայ։

—Մարսիլեացի յոյն վաճառական մը, Պ. Սթէֆանի Զաֆիրօպուլօ, որ այժմ հոս կը գտնուի, յունաց ժառանգաւորաց վարժարանի մը 1000 ոսկի նպաստ տուեր է։

—Ցունաց Պատրիարքը կիրակի օր Տէրքօնի մետրապոլիտին հետ պէօյիւքտէրէ երթալով, Լոպանօֆ իշխանին և հելլենական դեսպանին այցելութիւններ տալէն յետոյ, ճաշն ալ Պ. ժ. Զարիֆիի տունը ըրեր է։

—Զմիւռնիայէն կ'ծանուցանեն թէ Տաղլը օղու մէկ. մէտ անուն հռչակաւոր աւազակապետը, որ յիշեալ վիճակին մէջ ահ ու սարսափ ձգած էր, անցեալ շաբթու գինքն հալածող ոստիկանաց հետ բռնուած մէկ կռւոյն մէջ սպաննուեր է։

—Զմիւռնիոյ մէջ անցեալ երէց գիշեր քեստանէ բաղար բռնուած լծակէն ծագած սոսկալի հրդեհ մը, հովին բռնութենէն արծարծուելով 100ի չափ խանութ հրոյ ճարակ ըրեր է, հետեւեալ օր հովը նորէն սաստկանալով, գարձեալ սկսեր է հրդեհը և նոյնքան խանութ ալրելէն յետոյ հազիւ հազ առաջը կրցեր է առնուիլ։

—Ոստիկանութիւնն այսգամ քանի մը ջնասակար անձինք ատքսորեր է, որոնք հանրապետ, որոց արհեստն է՝ գետնէն իբր թէ ծրար մ'քաշտակ գտնելով, զայն պարզամիտ մարդոց մը հետ մէկերնին բաժնելու պատրուակաւ՝ մարդը առանձին տեղ մը տանելով զանի կղզպտել։ Այս չարագործներն Բերայէն բռնուելով, Ոստիկանութեան դուռը դատուելէն վերջը, մին նշան անուն՝ Պօղոս և միւսը Ֆէօճի Անդրէաս՝ էնկիւրիւ աքսորուեր են, 2 յոյն և 2 պարսիկ ալ՝ իրենց երկիրն աքսորուելու վճիռ ստացեր են։

—Ռուսիա ինչքան որ Դանուբի մէջ իր ունեցած նաւատորմին հրաման ըրեր էր որ Օսէսայ դառնան, այս անգամ Բուսճուգէն կ'ծանուցանեն թէ, յիշեալ նաւատորմէն 2 Մօնիթոր, 6 փոքր շոգենաւ, 2 ալ մեծ շոգենաւ հրաման բնդուներ են Ս. Բէթերսպուրկէն՝ որ օգոստ. 3ին պուլկարական դրօշակ պարզեն։ Այս պատերազմական շոգենաւուց մէկն ալ վարնայի նաւահանգիստը պիտի կենայ, ըստ որում հետ պուլկարիա դեռ ծովային սպայ հաստատած չէ, յիշեալ տորմիղին հրամանատարքն ալ նաւաղներն ալ բոլորը ռուս պիտի ըլլան։

ՄԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ն Ւ
ՀԱՑԱԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ

Խօսէցաք

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

Ազգային Հիւանդանոցի
պարտիզին մէջ
27 Մայիս 1879

Սոյն ճառը, որ Սահմանադրութեան մեր ազգին մէջ ունեցած աղդեցութեան և հայ ժողովրդին արդի վիճակին վերայ խորհրդածութիւնները կը պարունակէ, ի լոյս ընծայուած է Արամեան տպարանէն։

Հեղինակը ուզելով օգտակար գործոյ մի ծառայեցնել այս հրատարակութիւնը, որուն չած է կիլիկեան քնկերութեան նուիրել ինչ չափ որ գոյանայ անտի։

Գաղդը է մեզ յուսալ թէ ժողովրդը պիտի փութայ քաջալերել սոյն գործը, որոյ արդիւնքն այնքան ազգօգուտ նպատակի մը սահմանուած է։

Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով և Բերա Պօսէն Ֆրանսացւոյն գրատունը ի գին 2 ու կէս ղրշ. արծաթ։

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԼՕՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԿԼԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Աչխատասիրեաց

Մ. Պաղտասարեան Հէռեանց

1879

Անգլիերէն լեզուին գիւրաւ ընտելանալու և քիչ ատենի մէջ խօսիլ սորվելու համար յարմարագոյն և մէկ հատիկ գործի մը կրնար համարուիլ այս նոր գիրքը, որ 240 երեսէ բաղկացեալ է և կ'պարունակէ հետեւեալները։

Մասն Ա. Քերականական կանոններ։—Մասն Բ. Զրուցատրութիւն։—Մասն Գ. Անգլիերէնի յատուկ ոճեր։—Մասն Դ. Համառօտ նամակներ։—Մասն Ե. Համառօտ բառարան Անգլիերէնէ ի Հայերէն։

Գրամեան տպարանէն ի լոյս ընծայուած այս գործը՝ մանաւանդ տպագրութեամբ եւ անգլիական կազմով գեղեցիկ կերպիւ պատրաստուած՝ կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով։ Գինն երկու ֆրանք։

—o—

ՅԱՂ

Մէրճաւոր իմամ Ալի խանի վերի յարկը Թիւ 20 սեպտեմբերի մէջ ամեն օր Տաճկերէն և Ֆրանսերէն լեզուաց ինչպէս նաև Թուագիտութեան և Տօմարագիտութեան դասախօսութիւններ կ'լինին որոշեալ ժամերու մէջ։ Նոյն սեպտեմբերը նաև յանձն կառնու պատրաստել տաճկերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով ամեն տեսակ պաշտօնական և ոչ պաշտօնական գրութիւնք, որոց օրինակ խնդրագիր, Բողոքագիր, Տեղեկագիր, Նամակ և այլն։ Արդյ աղդային քիչ մը եկամուտ ունենալ սեպտեմբերը գիմելով կրնան ապահով լինիլ թէ՝ դասատուութեան և թէ մանգամայն վերոյիշեալ գրութեանց վերաբերութեամբ՝ փոյթ եւ խնամ, ինչպէս նաև բանաւոր եւ գոհացուցիչ պայմաններ պիտի գըտնեն նոյն տեղ։

Ծանօթ Ց. Աբելեան

ՓՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ

Ո—ասոյն Հաասպանեայ Ս. Նիկողոսեան
ԳՐՈՑ
Գործէն Վ. Մուրատեանց
Երկրորդ տիպ
Գինն 60 բարա արծաթ։

—o—

ՀԱՑՈՒԹԻԱՆ ՀՈԳԻՆ

Բանախօսութիւն
Հ. ՄԱՂԱԿԻԱ Պ. ՕՐՄԱՆԵԱՆԻ
Արտասանեալ ի Լսարանի
Կրթասիրաց ընկ. Իւսկիւտարու

Գինն է 3 դր. արծաթ դրամ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԴԻՏԵԼԻՔ ՈՒ ՊԱՐՏԻՐ ՏՂՈՑ

Բազմարդիւն Մամուրեան էֆ. ի աշխատասիրութեամբ Իզմիրի Տէտեեան եղբարց տպարանէն ի լոյս ընծայեալ 248 երեսէ բաղկացած պատուական գիրք մը, որ կրնայ հեղինակին ասկէ առաջ հրատարակած «Նոր ընթերցարանին լրացուցիչ մասը համարուիլ և Ծաղկոցի Բ. Դասի աշակերտաց ծառայել։ Սոյն գործը՝ բաց ի ամենակարեւոր դիտելիքներէ կ'պարունակէ նաև այնպիսի նիւթեր որք ազգ. մանկտւոյն սրտին մէջ ի մատաղ հասակէ հայրենասիրական զգացումներ կը ներշնչեն։

Կը ծախուի եէնի Ճամի Զիւլֆկիրլեր ճաւատէսի, Թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը, գին 1 1/2 ֆր։

—•—

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԾՕՐԻՆԵՑ Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Կը ծախուի եէնի Ճամի Զիւլֆկիրլեր ճաւատէսի Թիւ 2 Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 1 Ֆրանք

ՀԱՄԱՌՕՏ

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՏԵՐԱԶԱՐԳ

Հրատարակէ

ՆՇԱՆ Կ. ՊԼՐՊԼԵԱՆ

—o—

Սոյն կարեւոր և օգտակար գործքը, որ թէ՛ ի սկսս վարժարանաց և թէ առանձինն ուսանողաց կրնայ միանգամայն ծառայել, յատակ բացատրութեամբ, 130 փայտատիպ պատկերօք ճոխացեալ և 140 երեսէ բաղկացեալ ընդարձակ ծաւալ ունի, գինն է կէս արծաթ մէճիտ, [գաղղ. բնագրին գինն ըլլալով 3 ու կէս ֆր.)

Կ'գտնուի Կ. Պոլիս Սուլթան-Համամ էսքսաթ էֆ. խան Թիւ 17, Նշան էֆ. ին Պէրպէրեանի վաճառատունը և բոլոր գրավաճառաց քով։

ՇԱՒԳ

ՄՈՒՀԱՐԻՊԼԻՍ ՀԻՒԲԱՅԼԻՍ

Հեղինակութիւն

ՊԱՐԹԱՆ ՊԵՑԻ

Բաժանորդք գրուիլ ուզողներն դիմելու են Բերայ Թարլա-Պաշը փողոց Թիւ 22 քաղինօն գործոյս հրատարակիչ Մխիթարեան Ս. Էմմանուէլեան էֆ. ի և Պօլիս Սուլթան-Համամ էսատ էֆ խանը փոստագրիչ Պէրպէրեան Դանեան էֆ. ին։

Իսկ անոր առ տեղ դնել ուզողաց համար կ'ծախուի Էմին-Էօնիւ Ջրամատառ Մհի. Պօղոս աղայի խանութը, Բերայ Աղա-Ճամի ծխատառ Բահրճեան Յովսէփ աղայի 167 Թիւ և Թարլա պաշը ծխատառ Անդրէաս աղայի խանութները։

ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովին բուսեղէններէ բազադրուած ըլլալով թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գործածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հիւանդութիւններ չուտով կը բժշկէ, ինչպէս որ վարը յիշուած է։

Ամեն տեսակ գովի, ըստամոքսի, մկնգի կամ ուղիքներու ցաւեր, ու նաև թանչք, փօլերա և այլ ամառուան հիւանդութիւնները ունեցողները այս դեղէն խմելու են հետեւեալ կերպով։ Կէս գաւաթ ջուրի մէջ, դիր ապուրի մը դրգալէն աւելի շաքար, վրան լեցուր աֆիւնի դրգալ մը փանասէ աղէկ մը խառնէ ու խմէ։

Կոկորդի հիւանդութեանց, և Ուռկեցքի համար դեղը վերոյիշեալ կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ երկու անուշի դրգալ այն բաղադրութենէն խմէ։ Օգտացաւի, Րիւմաթիզմի, Ոտքի ցաւի, Սառնաքսի ու տեսակ տեսակ կառնակի ցաւերու համար դուրսէն փանասէ քսելով աղէկ մը շփելու է։ Աֆրոյի ցաւի համար քիչ մը բամպակ փանասէի մէջ թաթխելով ցաւած ակռային վրայ դնելու է։

Ամեն ատեն երբոր ցաւի մը համար դուրսէն փանասէ քսել հարկ կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմելի ըլայ բժշկութիւն կըլլայ։

Մարմնոյ այրուած կամ ճմլուած տեղերը բժշկելու համար վտանգը պատահածին պէս փանասէէն վրան աղէկ մը լեցնելու է։ Դանակով կարուած վերքերը բժշկելու համար՝ արիւնը չորցած չուտով մը վերքը կապելու և կապին վրայէն փանասէ լեցնելու է մինչև որ աւելմը բոլին։ փանասէն նաև սրեան չրլանը կարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը կը զօրացնէ։

Այս դեղին օգտակարութեանը վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը համարիմք, գործածողները զայն միշտ կը գովեն, ուզողը կրնայ անձամբ փորձել. գինն աժան է։ Կը ծախուի Մրնասեան և Ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը որ ի Գպաթիա կ. Պոլսոյ

Գալաթիա Գ. 31 Յուլիս

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	12.16
Ցած գին	12.16
Բարձր գին	12 21
Գոց	12 19
Թղթադրամ բաց	0895 00
ցած	0885 00
բարձր	0895 00
ժամը 11	0892 20

Ֆոխ. 63ի	Ֆր. 006 00
» 65ի	» 070.00
» 69ի	» 067 50
» 73ի	» 062 50
Դանձատուն	21.00
Սօսիէթէ Յէնէրալ	4.04
Սօսիէթէ Օթօման	3 00
Պանք տը Բօնսէր.	5.25
Փրէսթ Յէնէրալ	4 08
Թրամվէյ	2 90
Բաւ. Երկաթուղի	43.75

ԸՆԹԱՑՔԻ ԴՐԱՄԱՑ

(Օսմ. ոսկի 100 ին ի հաշիւ)

Անգլ. ոսկի	109.22
Գաղղ. »	87.20
Բօլ	90.04
Բրըմից	51.12
Հինդնոց	19.20
Մէթալիք	17.20
Ճերմակ ադճա	06 26
Պղինձ	460.00